Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
ATHANASIOS RANTOS IŠVADA,
pateikta 2021 m. spalio 14 d.[1]

Sujungtos bylos C-428/21 PPU ir C-429/21 PPU

HM (C-428/21 PPU),
TZ (C-429/21 PPU),
dalyvaujant
Openbaar Ministerie

(*Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Europos arešto orderis – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – 27 straipsnio 3 dalies g punktas ir 4 dalis – Prašymas duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas – 28 straipsnio 3 dalis – Prašymas duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnis – Veiksminga teisminė gynyba – Perduoto asmens teisė būti išklausytam – Šios teisės įgyvendinimo vieta – Sąlygos“

I. Įvadas

1. Abu *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) prašymai priimti prejudicinį sprendimą iš esmės pateikti dėl vienos valstybės narės teisminėms institucijoms įvykdžius Europos arešto orderį perduoto asmens teisės būti išklausytam (pirmojoje byloje – dėl vykdančiajai teisminei institucijai pateikto prašymo duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR[2] 27 straipsnio 3 dalies g punktą ir 4 dalį; antrojoje byloje – dėl šiai teisminei institucijai pateikto prašymo duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo, kaip tai suprantama pagal šio pagrindų sprendimo 28 straipsnio 3 dalį[3]) įgyvendinimo sąlygų.

1 Originalo kalba: prancūzų.

2 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pagrindų sprendimas).

3 Primintina, kad sutikimas patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba sutikimas dėl vėlesnio perdavimo (toliau kartu – papildomas sutikimas) yra nurodytas tarp taisyklės, pagal kurią negalima vykdyti perduoto asmens baudžiamojo persekiojimo, jis negali būti nuteistas ir jam negali būti atimta laisvė už nusikalstamą veiką, padarytą prieš jo perdavimą, kitą nei ta, kuria buvo pagrįstas jo perdavimas (toliau – specialioji taisyklė), išimčių.

2. Konkrečiau kalbant, Teisingumo Teismo prašoma nuspręsti dėl to, kurioje valstybėje narėje ir kokiomis sąlygomis įvykdžius Europos arešto orderį perduotas asmuo gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytas prieš vykdančiajai teisminei institucijai duodant papildomą sutikimą; Pagrindų sprendime 2002/584 ar kituose Sąjungos teisės aktuose aiškaus atsakymo į šiuos klausimus nėra. Taigi, šiose bylose iškilęs pagrindinis uždavinys – patikslinti šios teisės būti išklausytam įgyvendinimo apimtį ir sąlygas, suderinant, viena vertus, Europos arešto orderio sistemos, grindžiamos iš esmės tarpusavio pripažinimo principu, veiksmingumą ir, kita vertus, atsižvelgimą į perduoto asmens pagrindines teises.

3. Išaiškinęs reikšmingas Sąjungos teisės nuostatas, siejamas su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija), pirmiausia padarysiu išvadą, kad perduotas asmuo turi teisę būti išklausytas prieš vykdančiajai teisminei institucijai duodant papildomą sutikimą; be to, ši teisė turi būti įgyvendinama vykdančiosios teisminės institucijos atžvilgiu, pagal vykdančiosios valstybės narės teisę ir gali būti įgyvendinama tiek vykdančiojoje valstybėje narėje, tiek išduodančiojoje valstybėje narėje; galiausiai ši teisė gali būti įgyvendinama laikantis sąlygų, dėl kurių tarpusavyje susitaria išduodančiosios valstybės narės ir vykdančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos, remdamosi taikytinais nacionalinės teisės aktais, su sąlyga, kad bus užtikrintas veiksmingas šios teisės įgyvendinimas.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė: Pagrindų sprendimas 2002/584

4. Pagrindų sprendimo 2002/584 5, 6, 10 ir 12 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(5) Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn, galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams, ir galutiniams sprendimams.

(6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teisminio bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.

<…>

(10) Europos arešto orderio mechanizmas remiasi aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu. Jo įgyvendinimą galima sustabdyti tik tuo atveju, jei viena iš valstybių narių sunkiai ir nuolat pažeidinėja [ESS] 6 straipsnio 1 dalyje išdėstytus principus, Tarybos nustatytus pagal minėtos sutarties 7 straipsnio 1 dalį, ir dėl to atsiranda jos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos pasekmės.

<…>

(12) Šis pagrindų sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms teisėms ir principams, kurie pripažįstami [ESS] 6 straipsnyje ir kurie atsispindi [Chartijoje], ypač jos VI skyriuje. Jokia šio pagrindų sprendimo nuostata negali būti išaiškinta taip, lyg ji draustų atsisakyti perduoti asmenį, kurio areštui yra išduotas Europos orderis, kai yra objektyvių priežasčių manyti, kad minėtas arešto orderis yra išduotas, siekiant persekioti ar bausti asmenį dėl jo (jos) lyties, rasės, religijos, etninės kilmės, tautybės, kalbos, politinių įsitikinimų ar seksualinės orientacijos arba kad to asmens padėtis gali būti pažeista dėl bet kurios iš tų priežasčių.“

5. Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnyje „Europos arešto orderio apibrėžimas ir įpareigojimas jį vykdyti“ nustatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda [priima] valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę, [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, laisvės atėmimo bausmę] arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus [ESS] 6 straipsnyje.“

6. Šio pagrindų sprendimo 3–4a straipsniuose nurodyti Europos arešto orderio privalomo arba neprivalomo nevykdymo pagrindai, kuriais turi remtis vykdančioji teisminė institucija.

7. Minėto pagrindų sprendimo 2 skyrių „Perdavimo tvarka“ sudaro 9–25 straipsniai.

8. Pagrindų sprendimo 2002/584 11 straipsnyje „Prašomo perduoti asmens teisės“ nurodyta:

„1. Kai prašomas perduoti asmuo areštuojamas [suimamas], vykdančioji kompetentinga teisminė institucija pagal savo šalies įstatymus informuoja tą asmenį apie Europos arešto orderį, apie jo turinį, taip pat apie galimybę sutikti būti perduotu išduodančiajai teisminei institucijai.

2. Prašomas perduoti asmuo, kuris yra areštuojamas [suimamas] vykdant Europos arešto orderį, turi teisę, kad pagal vykdančiosios valstybės narės nacionalinę teisę jam padėtų advokatas ir vertėjas.“

9. Šio pagrindų sprendimo 13 straipsnyje „Sutikimas būti perduotu“ įtvirtinta:

„1. Jei areštuotasis [suimtas] asmuo nurodo, kad jis sutinka būti perduotu [perduotas], tas sutikimas ir, jei reikia, aiškus teisės į 27 straipsnio 2 dalyje minimą „specialiąją taisyklę“ atsisakymas duodamas vykdančiajai teisminei institucijai pagal vykdančiosios valstybės narės vidaus teisę.

2. Kiekviena valstybė narė priima priemones, kurios yra būtinos užtikrinti, kad sutikimas ir, jei reikia, šio straipsnio 1 dalyje minėtas atsisakymas būtų duodamas taip, kad būtų aišku, jog asmuo juos duoda savo noru visiškai suvokdamas jų pasekmes. Šiuo tikslu prašomas perduoti asmuo turi teisę turėti advokatą.

3. Sutikimas ir, jei reikia, šio straipsnio 1 dalyje minėtas atsisakymas fiksuojamas oficialiu įrašu vykdančiosios valstybės narės vidaus teisės nustatyta tvarka.

<…>“

10. Šio pagrindų sprendimo 14 straipsnis „Prašomo perduoti asmens apklausa“ suformuluotas taip:

„Kai areštuotasis [suimtas] asmuo nesutinka būti perduotas, kaip nurodyta 13 straipsnyje, jis turi teisę būti išklausytas vykdančiosios teisminės institucijos pagal vykdančiosios valstybės narės įstatymus.“

11. Minėto pagrindų sprendimo 15 straipsnyje „Perdavimo sprendimas“ nustatyta:

„1. Vykdančioji teisminė institucija, laikydamasi šiame pamatiniame sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.

2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją, ypač susijusią su 3–5 ir 8 straipsniais, ir, atsižvelgdama į tai, kad reikia laikytis 17 straipsnyje nustatytų terminų, gali nustatyti terminą, iki kurio ji turi gauti tokią informaciją.

3. Išduodančioji teisminė institucija gali bet kuriuo metu vykdančiajai teisminei institucijai nusiųsti bet kokią papildomą naudingą informaciją.“

12. Pagrindų sprendimo 2002/584 18 straipsnyje „Padėtis iki sprendimo priėmimo“ nurodyta:

„1. Kai Europos arešto orderis yra išduotas siekiant patraukti asmenį baudžiamojon atsakomybėn, vykdančioji teisminė institucija privalo:

a) arba sutikti, kad prašomas perduoti asmuo būtų išklausytas pagal 19 straipsnį;

b) arba sutikti laikinai perduoti prašomą perduoti asmenį.

2. Laikinojo perdavimo sąlygos ir trukmė nustatomos abipusiu išduodančiosios ir vykdančiosios teisminių institucijų susitarimu.

3. Laikinojo perdavimo atveju asmeniui turi būti suteikta galimyb[ė] grįžti į vykdančiąją valstybę narę, kad dalyvautų su jo perdavimo tvarka susijusiuose svarstymuose.“

13. Šio pagrindų sprendimo 19 straipsnio „Asmens išklausymas iki sprendimo priėmimo“ 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Teisminė institucija prašomą perduoti asmenį išklauso kartu su jam padedančiu asmeniu, paskirtu pagal prašančio perduoti teismo valstybės narės įstatymus.

2. Prašomas perduoti asmuo išklausomas pagal vykdančiosios valstybės įstatymus, laikantis išduodančiosios ir vykdančiosios teisminių institucijų abipusio susitarimo nustatytų sąlygų.“

14. Šio pagrindų sprendimo 3 skyrių „Perdavimo pasekmės“ sudaro 26–30 straipsniai.

15. Minėto pagrindų sprendimo 27 straipsnyje „Galimas patraukimas baudžiamojon atsakomybėn [persekiojimas] už kitas nusikalstamas veikas“ įtvirtinta:

„1. Kiekviena valstybė narė Tarybos Generaliniam sekretoriatui gali pranešti, kad jos santykiuose su kitomis valstybėmis narėmis, kurios yra padariusios tokį pat pranešimą, leidimas patraukti baudžiamojon atsakomybėn [vykdyti asmens baudžiamąjį persekiojimą], nuteisimui ar įkalinimui [nuteisti ar įkalinti], siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą[,] dėl kurios asmuo yra perduotas, įvykdytą prieš jo perdavimą, yra laikomas duotu, jei kuriuo nors konkrečiu atveju vykdančioji teisminė institucija savo sprendime dėl perdavimo nenurodo kitaip.

2. Išskyrus atvejus, minėtus šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, perduotam asmeniui negali būti iškelta baudžiamoji atsakomybė [negalima vykdyti perduoto asmens baudžiamojo persekiojimo], jis negali būti nuteistas ir jam negali būti atimta laisvė už kitą nusikalstamą veiką, t. y. ne tą nusikalstamą veiką, dėl kurios jis yra perduotas, padarytą prieš jo perdavimą.

3. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma šiais atvejais:

a) kai asmuo, turėjęs galimybę išvykti iš valstybės narės, į kurią jis buvo perduotas, teritorijos, neišvyko iš jos per 45 dienas nuo jo galutinio paleidimo dienos arba išvažiavęs grįžo į ją;

b) nusikalstama veika nebaudžiama laisvės atėmimo bausme arba įkalinimu;

c) baudžiamasis procesas nenustato, kad reikia taikyti asmens laisvės apribojimo priemonę;

d) kai asmeniui galėtų būti skiriama bauda arba bausmė, nesusijusi su laisvės atėmimu, ypač piniginė bauda arba ją pakeičianti priemonė net tais atvejais, kai bausmė arba priemonė gali apriboti jo asmeninę laisvę;

e) kai asmuo sutiko būti perduotas ir tuo pat metu atitinkamais atvejais atsisakė specialiosios taisyklės pagal 13 straipsnį;

f) kai asmuo po jo perdavimo aiškiai atsisakė teisės į specialiąją taisyklę, susijusią su konkrečiomis nusikalstamomis veikomis prieš perdavimą. Atsisakymas pareiškiamas išduodančiosios valstybės narės kompetentingoms teisminėms institucijoms ir registruojamas pagal tos valstybės vidaus teisę. Atsisakymas formuluojamas taip, kad būtų aišku, jog asmuo jį davė savo noru[,] visiškai suvokdamas jo pasekmes. Šiuo tikslu asmuo turi teisę turėti advokatą;

g) kai asmenį perdavusi vykdančioji teisminė institucija duoda savo sutikimą pagal šio straipsnio 4 dalį.

4. Prašymas duoti sutikimą pateikiamas vykdančiajai teisminei institucijai kartu pateikiant 8 straipsnio 1 dalyje minėtą informaciją ir jos vertimą, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje. Sutikimas duodamas, kai dėl tos pačios nusikalstamos veikos, dėl kurios prašoma sutikimo, taikomas perdavimas pagal šio pamatinio [pagrindų] sprendimo nuostatas. Sutikimą atsisakoma duoti tik dėl 3 straipsnyje minėtų priežasčių, o kitais atvejais gali būti atsisakyta jį duoti tik dėl 4 straipsnyje nurodytų priežasčių. Sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo.

5 straipsnyje minėtose situacijose išduodančioji valstybė narė privalo suteikti tame straipsnyje numatytas garantijas.“

16. Pagrindų sprendimo 2002/584 28 straipsnyje „Perdavimas arba vėlesnė ekstradicija“ nustatyta:

„1. Kiekviena valstybė narė Tarybos Generaliniam sekretoriatui gali pranešti, kad jos santykiuose su kitomis valstybėmis narėmis, kurios yra padariusios tokį pat pranešimą, sutikimas perduoti asmenį kuriai nors valstybei narei, išskyrus vykdančiąją valstybę narę, remiantis Europos arešto orderiu, išduotu dėl nusikalstamos veikos, padarytos prieš jo perdavimą, yra laikomas duotu, jei kokiu nors konkrečiu atveju vykdančioji teisminė institucija savo sprendime dėl perdavimo nepareiškia kitaip.

2. Bet kuriuo atveju asmuo, kuris yra perduotas išduodančiajai valstybei narei remiantis Europos arešto orderiu, gali būti perduotas be vykdančiosios valstybės narės sutikimo kuriai nors kitai, ne vykdančiajai valstybei narei, remiantis Europos arešto orderiu, išduotu dėl bet kokios nusikalstamos veikos, padarytos prieš asmens perdavimą šiais atvejais:

a) kai prašomas perduoti asmuo, turėjęs galimybę išvykti iš valstybės narės, kuriai jis buvo perduotas, teritorijos, to nepadarė per 45 dienas nuo jo galutinio paleidimo dienos arba išvykęs vėl sugrįžo į tą teritoriją;

b) kai prašomas perduoti asmuo sutinka būti perduotas valstybei narei, išskyrus vykdančiąją valstybę narę, remiantis Europos arešto orderiu. Sutikimas pareiškiamas išduodančiosios valstybės narės kompetentingoms teisminėms institucijoms ir registruojamas pagal tos valstybės vidaus įstatymus. Sutikimas formuluojamas taip, kad būtų aišku, jog asmuo jį davė savo noru[,] visiškai suvokdamas jo pasekmes. Šiuo tikslu asmuo turi teisę turėti advokatą;

c) kai prašomam perduoti asmeniui netaikoma specialioji taisyklė pagal 27 straipsnio 3 dalies a, e, f ir g punktus.

3. Vykdančioji teisminė institucija sutinka su perdavimu kitai valstybei narei, vadovaudamasi šiomis taisyklėmis:

a) prašymas duoti sutikimą pateikiamas pagal 9 straipsnį kartu su informacija, minėta 8 straipsnio 1 dalyje, ir vertimu, kaip nurodyta 8 straipsnio 2 dalyje;

b) sutikimas duodamas, kai už nusikalstamą veiką, dėl kurios jis prašomas [dėl kurios prašoma duoti sutikimą], taikomas perdavimas pagal šio pamatinio [pagrindų] sprendimo nuostatas;

c) sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo prašymo gavimo;

d) sutikimą atsisakoma duoti dėl 3 straipsnyje nurodytų priežasčių, o kitais atvejais gali būti atsisakyta jį duoti tik dėl 4 straipsnyje minėtų priežasčių.

5 straipsnyje minėtais atvejais išduodančioji valstybė narė privalo suteikti jame numatytas garantijas.

4. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, asmuo, kuris yra perduotas, remiantis Europos arešto orderiu, neišduodamas trečiajai valstybei be asmenį perdavusios valstybės narės kompetentingos

institucijos sutikimo. Toks sutikimas duodamas, vadovaujantis konvencijomis, kurios tai valstybei narei yra privalomos, ir jos vidaus teise.“

B. Nyderlandų teisė

17. 2004 m. balandžio 29 d. *Overleveringswet* (Įstatymas dėl perdavimo)[4] į Nyderlandų teisę perkeltas Pagrindų sprendimas 2002/584.

18. Įstatymo dėl perdavimo II skyriaus „Nyderlandų vykdomas perdavimas“ 1 skirsnio „Perdavimo sąlygos“ 14 straipsnyje, kurio 1 ir 3 dalimis perkeltos Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys, nustatyta:

„1. Prašomą perduoti asmenį leidžiama perduoti, tik jeigu nebus vykdomas jo baudžiamasis persekiojamas, jis nebus nuteistas ar jo asmeninė laisvė nebus kitaip atimta už nusikalstamas veikas, padarytas iki perdavimo ir dėl kurių jis nebuvo perduotas, nebent:

<…>

f) iš anksto buvo kreiptasi į teismą, kad šis duotų išankstinį sutikimą, ir jis buvo gautas.

<…>

3. Prokuroras ne vėliau kaip trečią dieną po išduodančiosios teisminės institucijos prašymo dėl 1 dalies f punkte arba 2 dalies c punkte nurodyto sutikimo gavimo pareikalauja teismo išnagrinėti prašymą. Šiuo tikslu prokuroras pateikia prašymą kartu su pridėtu vertimu teismui. Teismas duoda 1 dalies f punkte arba 2 dalies c punkte nurodytą sutikimą dėl nusikalstamų veikų, dėl kurių būtų galima leisti vykdyti perdavimą pagal šį įstatymą. Bet kuriuo atveju sprendimas dėl prašymo priimamas per dvidešimt septynias dienas nuo prašymo gavimo dienos. Prokuroras nedelsdamas praneša apie teismo sprendimą išduodančiajai teisminei institucijai.“

19. Šio įstatymo II skyriaus 2 skirsnio „Perdavimo tvarka“ C antraštinės dalies „Sprendimas dėl perdavimo“ 25 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyta:

„1. Prašomo perduoti asmens apklausa yra vieša, išskyrus atvejus, kai šis asmuo prašo bylą nagrinėti uždarame posėdyje arba teismas nusprendžia tai daryti dėl svarių priežasčių, nurodytų apklausos protokole.

<…>

3. Per apklausą prašomam perduoti asmeniui gali padėti jo advokatas.

<…>“

[4] *Stb.*, 2004, Nr. 195.

III. Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

A. Byla C-428/21 PPU

20. 2021 m. balandžio 13 d. *Fővárosi Törvényszék* (Budapešto miesto apygardos teismas, Vengrija) Nyderlandų valdžios institucijoms pateikė prašymą duoti sutikimą patraukti Nigerijos pilietį HM, kuris perduotas Vengrijos valdžios institucijoms pagal Europos arešto orderį, įvykdytą 2020 m. gegužės 25 d., ir kuris Vengrijoje laikomas suimtas, baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, kaip tai suprantama pagal Pagrindų
sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies g punktą ir 4 dalį. Šiuo prašymu siekiama, kad būtų leista persekioti HM už veiką, padarytą prieš jo perdavimą, kitą nei ta, kuria buvo pagrįstas Europos arešto orderis.

21. Per apklausą HM pareiškė nenorintis atsisakyti apsaugos, kurią suteikia specialioji taisyklė, nustatyta šio pagrindų sprendimo 27 straipsnio 3 dalies f punkte.

22. Šiomis aplinkybėmis *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas), kuriam pateiktas prašymas duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, pripažinęs HM teisę būti išklausytam dėl sutikimo patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Pagrindų sprendimo 2002/584] 27 straipsnio 3 dalies g punktas ir 4 dalis, siejami su teise į veiksmingą teisminę gynybą, turi būti aiškinami taip:

– perduotas asmuo turi turėti galimybę pasinaudoti teise būti išklausytam dėl prašymo duoti sutikimą išplėsti nusikalstamas veikas būtent išduodančiojoje valstybėje narėje, šios valstybės narės teisminei institucijai jį išklausant dėl galimo teisės į specialiąją taisyklę atsisakymo pagal [šio pagrindų sprendimo] 27 straipsnio 3 dalies f punktą; arba taip:

– šis asmuo turi turėti galimybę pasinaudoti teise būti išklausytam būtent anksčiau perdavusioje valstybėje narėje, vykdančiojoje teisminėje institucijoje vykstant sutikimo dėl nusikalstamų veikų išplėtimo išdavimo procedūrai?

2. Jei perduotas asmuo turi turėti galimybę pasinaudoti teise būti išklausytam dėl prašymo duoti sutikimą išplėsti nusikalstamas veikas pagal [Pagrindų
sprendimo 2002/584] 27 straipsnio 4 dalį anksčiau perdavusioje valstybėje narėje, kaip ši valstybė narė turi suteikti jam galimybę tai padaryti?“

B. Byla C-429/21 PPU

23. 2021 m. gegužės 3 d. *Konings van het Parket van Brussel* (Briuselio karališkoji prokuratūra, Belgija) prokuroras Nyderlandų valdžios institucijoms pateikė prašymą duoti sutikimą dėl Nyderlandų piliečio TZ, perduoto Belgijos valdžios institucijoms pagal Europos arešto orderį ir laikomo suimto Belgijoje, vėlesnio perdavimo, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 28 straipsnio 3 dalį. Šiuo prašymu siekiama, kad būtų leista perduoti TZ Vokietijos valdžios institucijoms baudžiamojo persekiojimo tikslais už veiką, padarytą prieš jo perdavimą, kitą nei ta, kuria buvo pagrįstas Belgijos išduotas Europos arešto orderis.

24. Šiomis aplinkybėmis *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas), kuriam pateiktas prašymas duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo, pripažinęs TZ teisę būti išklausytam dėl vėlesnio perdavimo, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Pagrindų sprendimo 2002/584] 28 straipsnio 3 dalis, siejama su teise į veiksmingą teisminę gynybą, turi būti aiškinama taip:

– išduodančiajai valstybei narei perduotas asmuo, dėl kurio yra išduotas Europos arešto orderis, turi turėti galimybę pasinaudoti teise būti išklausytam dėl prašymo duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo pagal [šio pagrindų sprendimo] 28 straipsnio 3 dalį būtent išduodančiojoje valstybėje narėje, šios valstybės narės teisminei institucijai vykdant Europos arešto orderį, kurį trečioji valstybė vėliau išdavė dėl iki perdavimo padarytų veikų; arba taip:

– šis asmuo turi turėti galimybę pasinaudoti teise būti išklausytam būtent anksčiau perdavusioje valstybėje narėje, vykdančiojoje teisminėje institucijoje vykstant sutikimo dėl vėlesnio jo perdavimo išdavimo procedūrai?

2. Jei perduotas asmuo turi turėti galimybę pasinaudoti teise būti išklausytam dėl prašymo duoti sutikimą atlikti vėlesnį perdavimą pagal [Pagrindų sprendimo 2002/584] 28 straipsnio 3 dalį anksčiau perdavusioje valstybėje narėje, kaip ši valstybė narė turi suteikti jam galimybę tai padaryti?“

IV. Prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra Teisingumo Teisme

25. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas paprašė, kad šiam prašymui būtų taikoma prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra, numatyta Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje. Grįsdamas šį prašymą jis teigia, kad prejudiciniai klausimai pateikti dėl pagrindų sprendimo, kuriam taikoma ESV sutarties trečiosios dalies V antraštinė dalis, išaiškinimo.

26. Dėl skubos kriterijaus taikymo byloje C-428/21 PPU prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad šio prašymo pateikimo metu HM buvo laikomas suimtas Vengrijoje. Šis teismas teigia, kad jeigu jis duotų sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, perduotam asmeniui gali būti taikomas kardomasis kalinimas ir dėl papildomų veikų, o tai gali lemti ilgesnį kardomojo kalinimo laikotarpį, be to, priėmus apkaltinamąjį nuosprendį gali būti skirta griežtesnė bausmė. O jeigu jis atmestų prašymą duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, kompetentinga išduodančiosios valstybės narės valdžios institucija iš esmės negalėtų suimti HM už veikas, dėl kurių pateiktas šis prašymas, be to, priėmus apkaltinamąjį nuosprendį ši valstybė narė iš esmės negalėtų vykdyti laisvės atėmimo bausmės, paskirtos už šias veikas. Todėl, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, Teisingumo Teismo operatyvumas atsakant į pateiktus prejudicinius klausimus turi tiesioginės ir lemiamos reikšmės HM laikymo suimto Vengrijoje trukmei.

27. Dėl bylos C-429/21 PPU prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymėjo, kad TZ laikomas suimtas Belgijoje, kol jis priims sprendimą dėl prašymo duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo Vokietijai, siekiant įvykdyti TZ skirtą Vokietijos valdžios institucijų išduotą

Europos arešto orderį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad Teisingumo Teismo operatyvumas priimant sprendimą turi tiesioginės ir lemiamos įtakos šio asmens laikymo suimto Belgijoje trukmei.

28. Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismo kolegija 2021 m. liepos 29 d. nusprendė tenkinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašymą šioms abiem byloms taikyti prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė sujungti šias bylas, kad būtų bendrai vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas sprendimas, be to, pateikti Nyderlandų vyriausybei klausimų, į kuriuos turėjo būti atsakyta raštu.

29. Rašytines pastabas pateikė *Openbaar Ministerie* (Prokuratūra, Nyderlandai), Nyderlandų vyriausybė ir Europos Komisija. Nyderlandų vyriausybė taip pat raštu atsakė į Teisingumo Teismo pateiktus klausimus. 2021 m. rugsėjo 8 d. įvykusiame teismo posėdyje Prokuratūra, Nyderlandų, Airijos, Prancūzijos ir Vengrijos vyriausybės bei Komisija pateikė žodines pastabas.

V. Analizė

30. Pažymėjęs, kad perduoto asmens teisė būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą yra teisės į gynybą, susijusios su teise į veiksmingą teisminę gynybą, dalis[5], prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas šiose dviejose bylose kelia du prejudicinius klausimus: pirmuoju jis klausia Teisingumo Teismo, kurioje valstybėje narėje šis asmuo turi galėti įgyvendinti savo teisę būti išklausytam, o antruoju siekia sužinoti, kaip šią teisę turi būti galima įgyvendinti tuo atveju, jei tai turi užtikrinti vykdančioji valstybė narė.

31. Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, kad Pagrindų sprendime 2002/584 nėra aiškiai pripažįstama perduoto asmens teisė būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą ir kad Teisingumo Teismo jurisprudencijoje šis klausimas dar nebuvo nagrinėtas[6].

32. Taigi prieš pradėdamas nagrinėti abu prejudicinius klausimus nagrinėsiu klausimą, ar reikšmingos šio pagrindų sprendimo nuostatos, siejamos su teise į veiksmingą teisminę gynybą, įtvirtintą Chartijos 47 straipsnyje, turi būti aiškinamos taip, kad perduotas asmuo turi teisę būti išklausytas dėl prašymo duoti papildomą sutikimą.

A. Dėl perduoto asmens teisės būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą

33. Pažymėtina, kad nors dėl Europos arešto orderio Pagrindų sprendimo 2002/584 14 straipsnyje nurodyta, kad, kai suimtas asmuo nesutinka būti perduotas, jis turi teisę būti išklausytas vykdančiosios teisminės institucijos, šiame sprendime nieko nėra nurodyta dėl jau perduoto asmens teisės būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą.

[5] Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo generalinio advokato M. Campos Sánchez-Bordona išvadą, pateiktą byloje *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)* (C-510/19, EU:C:2020:494, 87 punktas).

[6] Nors siekdamas išsamumo generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona pripažino šią teisę savo išvadoje, pateiktoje byloje *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)* (C-510/19, EU:C:2020:494, 84–89 punktai), Teisingumo Teismas 2020 m. lapkričio 24 d. Sprendime *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)* (C-510/19, EU:C:2020:953) dėl šio klausimo nesprendė.

34. Tokiomis aplinkybėmis manau, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 reikšmingų nuostatų aiškinimas atsižvelgiant į šiuo sprendimu siekiamus tikslus ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą, įtvirtintą Chartijos 47 straipsnyje, leidžia pripažinti perduoto asmens teisę būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą.

35. Pirma, primintina, kad nors Pagrindų sprendime 2002/584 nustatoma teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, paremta tarpusavio pripažinimo principu ir aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu[7], šis sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms laisvėms ir principams, kurie pripažįstami ES sutarties 6 straipsnyje ir atsispindi Chartijoje[8], pirmiausia jos 47 straipsnio antroje pastraipoje.

36. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad teisė būti išklausytam per bet kokią procedūrą, kuri yra neatsiejama nuo teisės į gynybą – bendrojo Sąjungos teisės principo, įtvirtinto Chartijos 47 straipsnyje – įgyvendinimo, kiekvienam asmeniui užtikrina galimybę tinkamai ir veiksmingai pareikšti savo nuomonę per administracinę procedūrą iki sprendimo, galinčio neigiamai paveikti jo interesus, priėmimo[9].

37. Antra, Teisingumo Teismas visų pirma nusprendė, kad sprendimas duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas skiriasi nuo sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo ir atitinkamam asmeniui sukelia kitokias pasekmes nei pastarojo sprendimo atveju[10]. Mano manymu, tas pats taikytina sprendimui duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo.

38. Be to, pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 4 dalį ir 28 straipsnio 3 dalies b ir d punktus papildomas sutikimas duodamas, kai dėl pačios nusikalstamos veikos, dėl kurios prašoma duoti sutikimą, kyla pareiga perduoti pagal šio pagrindų sprendimo nuostatas ir šį sutikimą atsisakoma duoti remiantis tokiais pačiais privalomo ar neprivalomo nevykdymo pagrindais, kaip ir nurodytieji šio pagrindų sprendimo 3 ir 4 straipsniuose dėl Europos arešto orderio.

39. Galiausiai, kaip pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, ir, priešingai, nei per posėdį nurodė mananti Vengrijos vyriausybė, kaip ir vykstant procedūrai dėl Europos arešto orderio vykdymo, taikant procedūras dėl patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas ir vėlesnio perdavimo taip pat gali atsirasti pasekmių perduoto asmens laisvei, nes šios procedūros susijusios su kita nusikalstama veika nei ta, kurios pagrindu asmuo buvo perduotas, galinčia lemti griežtesnės bausmės skyrimą šiam asmeniui[11].

40. Taigi, mano nuomone, teisę, suteikiamą vykstant pirmajam perdavimui, reikia prilyginti teisei, taikomai patraukiant baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba vykdant vėlesnį perdavimą, ir daryti išvadą, kad būtinybė perduotą asmenį išklausyti dėl prašymo duoti papildomą sutikimą grindžiama tokiais pačiais reikalavimais kaip tie, kuriais grindžiama jo teisė būti išklausytam dėl jo pradinio perdavimo[12].

7 Žr. Pagrindų sprendimo 2002/584 5, 6 ir 10 konstatuojamąsias dalis.

8 Žr. Pagrindų sprendimo 2002/584 12 konstatuojamąją dalį.

9 Šiuo klausimu žr. 2017 m. liepos 26 d. Sprendimą *Sacko* (C-348/16, EU:C:2017:591, 34 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

10 2020 m. lapkričio 24 d. Sprendimas *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)* (C-510/19, EU:C:2020:953, 60 punktas).

11 Žr. 2020 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)* (C-510/19, EU:C:2020:953, 62 punktas).

12 Be to, Pagrindų sprendimo 2002/584 27 ir 28 straipsnių aiškinimas taip, kad pagal juos nepripažįstama perduoto asmens teisė būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą, nors pagal šio pagrindų sprendimo 14 straipsnį suimtam asmeniui tokia teisė suteikiama dėl (pirmo) prašymo perduoti, lemtų nepagrįstą dviejų panašių ir taip pat su atitinkamo asmens baudimu susijusių situacijų skyrimą ir galėtų sukelti abejonių dėl šių nuostatų suderinamumo su perduoto asmens pagrindinėmis teisėmis.

41. Manau, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies g punktas ir 4 dalis bei 28 straipsnio 3 dalis, siejami su veiksmingos teisminės gynybos principu, įtvirtintu Chartijos 47 straipsnyje, turi būti aiškinami taip, kad perduotas asmuo turi būti išklausytas dėl prašymo duoti papildomą sutikimą.

42. Tai patikslinus pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikti prejudiciniai klausimai susiję su klausimais, kurioje valstybėje narėje ir kokiomis sąlygomis gali būti įgyvendinta perduoto asmens teisė būti išklausytam.

B. Dėl pirmojo prejudicinio klausimo

43. Pirmasis prejudicinis klausimas pateiktas siekiant sužinoti, kokioje valstybėje narėje perduotas asmuo turi įgyvendinti savo teisę būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą.

44. Pažymėjęs, kad Pagrindų sprendime 2002/584 šiuo klausimu nėra jokios taisyklės, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dėl bylos C-428/21 PPU iš esmės pateikia dvi prielaidas. Pagal pirmąją prielaidą perduotas asmuo gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytam išduodančiojoje valstybėje narėje, kai šios valstybės narės teisminė institucija išklauso šį asmenį dėl galimo atsisakymo pasinaudoti specialiąja taisykle, nurodyta šio pagrindų sprendimo 27 straipsnio 2 dalyje. Pagal antrąją – minėtas asmuo gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytam vykdančiojoje valstybėje narėje, vykstant procedūrai dėl sutikimo davimo. Pastaruoju atveju vykdančioji teisminė institucija, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, gali arba paprasčiausiai susipažinti su apklausos (atliktos išduodančiojoje valstybėje narėje) protokolu, arba surengti posėdį.

45. Dėl bylos C-429/21 PPU prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pateikia dvi prielaidas. Pagal pirmąją prielaidą perduotas asmuo gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytam išduodančiojoje valstybėje narėje, vykstant procedūrai, susijusiai su antrojo Europos arešto orderio vykdymu. Pagal antrąją – šis asmuo gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytam vykdančiojoje valstybėje narėje.

46. Iškart norėčiau pažymėti, kad pateikiant šį prejudicinį klausimą ne apsiribojama siekiu sužinoti, kurioje valstybėje narėje, suprantamoje kaip fizinė vieta, perduotas asmuo turi įgyvendinti savo teisę būti išklausytam, o iš esmės norima sužinoti, kurios valstybės narės teismo atžvilgiu perduotas asmuo gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytam [13].

47. Šiuo atžvilgiu, pirma, primintina, kad pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 3 ir 4 straipsnius, į kuriuos daroma nuoroda šio pagrindų sprendimo 27 straipsnio 4 dalyje ir 28 straipsnio 3 dalies d punkte, vykdančioji teisminė institucija turi patikrinti, ar nėra Europos arešto orderio privalomojo nevykdymo pagrindų, apimančių ir atsisakymą duoti papildomą sutikimą. Net atsižvelgiant į tarpusavio pripažinimo principą išduodančiosios valstybės narės teismas neturi

[13] Tai netiesiogiai matyti ir iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktų alternatyvių prielaidų, kai jis numato galimybę, kad byloje C-428/21 PPU perduotas asmuo gali būti išklausytas „jį perdavusioje valstybėje narėje“ ir kad ši teisė užtikrinama, „kai vykdančioji teisminė institucija gali susipažinti su <…> apklausos [atliktos išduodančiojoje valstybėje narėje] protokolu“.

jurisdikcijos spręsti dėl atsisakymo duoti papildomą sutikimą pagrindų. Taigi, būtent vykdančiajai teisminei institucijai tenka pareiga šiuo klausimu išklausyti perduotą asmenį pagal vykdančiosios valstybės narės teisę [14].

48. Taigi, mano nuomone, būtina, kad vykdančioji teisminė institucija, nagrinėjamu atveju – Nyderlandų teisminė institucija, būtų bent jau įtraukta į procedūrą, kuriai vykstant perduotas asmuo įgyvendina savo teisę būti išklausytam, kai ši procedūra vyksta išduodančiojoje valstybėje narėje, nagrinėjamu atveju atitinkamai bylose C-428/21 PPU ir C-429/21 PPU – Vengrijoje ir Belgijoje, laikantis sąlygų, kurios bus išnagrinėtos atsakant į antrąjį prejudicinį klausimą.

49. Remdamasis šiuo aiškinimu ir, priešingai, nei darydamas pirmąją prielaidą nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, abejoju, kad perduotas asmuo galėtų *sic et simpliciter* įgyvendinti savo teisę būti išklausytam išduodančiojoje valstybėje narėje, kai šios valstybės narės teisminė institucija jį išklauso dėl galimo atsisakymo pasinaudoti specialiąja taisykle arba kai antroji vykdančioji teisminė institucija sprendžia dėl antrojo Europos arešto orderio vykdymo.

50. Iš tikrųjų atsižvelgiant į tai, kad vykdančioji teisminė institucija išlaiko jurisdikciją, susijusią su papildomo sutikimo procedūra, reglamentuojama vykdančiosios valstybės narės teisės, mano manymu, akivaizdu, kad perduoto asmens teisės būti išklausytam įgyvendinimas turi leisti jam išdėstyti šiai institucijai savo požiūrį į patraukimą baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba vėlesnį perdavimą pagal vykdančiosios valstybės narės teisę. Kaip teisingai dėl bylos C-428/21 PPU pažymi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija neturi jurisdikcijos spręsti dėl patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas, o dėl bylos C-429/21 PPU – sistema, pagal kurią antroji teisminė institucija sprendžia dėl antrojo Europos arešto orderio vykdymo, nebūtinai yra tokia pati kaip ir sistema, pagal kurią pirmoji vykdančioji teisminė institucija sprendžia dėl vėlesnio perdavimo [15].

51. Be to, aplinkybė, kad tam tikrais atvejais pagal Pagrindų sprendimą 2002/584 perduotas asmuo gali atsisakyti pasinaudoti specialiąja taisykle po to, kai buvo perduotas, arba duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo išduodančiosios valstybės narės kompetentingose teisminėse institucijose pagal šios valstybės narės teisę [16], mano manymu, neprieštarauja šiai išvadai. Iš tikrųjų šią galimybę, kuria nukrypstama nuo taisyklės, kad paprastai pasinaudoti specialiąja taisykle atsisakoma arba sutikimas dėl perdavimo duodamas vykdančiosios valstybės narės kompetentingoje teisminėje institucijoje [17], pagrindžia šio asmens buvimas išduodančiojoje

[14] Kaip generalinis advokatas P. Cruz Villalón pažymėjo savo nuomonėje, pateiktoje byloje *West* (C-192/12 PPU, EU:C:2012:322, 87 punktas), tokiu paprastu atveju, koks aiškiai nurodytas Pagrindų sprendimo 2002/584 28 straipsnio 2 dalyje, reikalavimu, kad vykdančioji valstybė narė duotų sutikimą dėl kiekvieno vėlesnio perdavimo, iš esmės siekiama suteikti šiai valstybei narei galimybę išlaikyti asmens perdavimo kitai valstybei narei priežasties ir dalyko kontrolę, pirmiausia todėl, kad ši valstybė narė pirmąja instancija užtikrina perduodamo asmens teisių ir laisvių bei reikalavimų, kurie tokiam perdavimui neišvengiamai keliami, paisymą. Jei ši nuomonė susijusi su sutikimo dėl vėlesnio perdavimo atveju, toks pat principas, mano manymu, taikytinas sutikimo patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas atveju.

[15] Dėl tokių pačių priežasčių manau, kad generalinio advokato M. Campos Sánchez-Bordona nuomonė, išdėstyta jo išvadoje, pateiktoje byloje *Openbaar Ministerie (Dokumentų klastojimas)* (C-510/19, EU:C:2020:494, 90 punktas) – pagal kurią nagrinėjant prašymą duoti papildomą sutikimą teisės į gynybą būtų galima paisyti susitariant išklausyti asmenį išduodančiojoje valstybėje narėje per Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnyje numatytą procedūrą arba suteikiant jam galimybę išduodančiojoje institucijoje prieštarauti tokiam išplėtimui, – tai būtų išankstinė procedūra, vykdoma šiai institucijai siekiant išsiųsti prašymą vykdančiajai institucijai – turi būti suprantama taip: kadangi vykdančioji teisminė institucija išlaiko jurisdikciją, susijusią su papildomo sutikimo procedūra, perduoto asmens teisė būti išklausytam negali būti paprasčiausiai įgyvendinta išduodančiosios valstybės narės kompetentingose valdžios institucijose; paisant šios teisės, turi būti bent jau įtraukta vykdančioji teisminė institucija.

[16] Žr. atitinkamai Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies f punktą, taikomą, kai asmuo dar neatsisakė pasinaudoti specialiąja taisykle vykdančiojoje teisminėje institucijoje pagal šio pagrindų sprendimo 13 straipsnio 1 dalį ir 28 straipsnio 2 dalies b punktą.

[17] Žr. Pagrindų sprendimo 2002/584 13 straipsnio 1 dalį.

valstybėje narėje ir tai, kad tokiais atvejais, kai „sprendimą“ turi priimti tik perduotas asmuo, Sąjungos teisės aktų leidėjas veiksmingumo sumetimais leido jam išduodančiosios valstybės narės kompetentingose valdžios institucijose įgyvendinti teises, kuriomis jis paprastai naudotųsi vykdančiojoje teisminėje institucijoje.

52. Antra, dėl institucijos, kurioje perduotas asmuo turi būti išklausytas, vietos klausimo pirmiausia pažymėtina, kad pagal SESV 267 straipsnio pirmą pastraipą Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti prejudicinį sprendimą dėl Sutarčių išaiškinimo arba Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų aktų galiojimo ir išaiškinimo. Priešingai, Sąjungos teisės taikymas konkrečiais atvejais, juo labiau – nacionalinės teisės normų, nustatytų valstybėms narėms naudojantis savo diskrecija įgyvendinti Sąjungos teisės aktus, taikymas iš esmės priklauso nacionalinių teismų kompetencijai [18]. Vis dėlto Teisingumo Teismas turi išaiškinti bendrą sistemą ir prireikus nurodyti gaires dėl esamų nacionalinės teisės aktų suderinamumo su Sąjungos teise.

53. Atsižvelgdamas į pateiktus patikslinimus manau, kad, šiuo klausimu Pagrindų sprendime 2002/584 nesant taisyklių, perduoto asmens teisės išklausyti praktinės įgyvendinimo sąlygos turėtų būti nustatytos vykdančiosios valstybės narės ir išduodančiosios valstybės narės kompetentingų teisminių institucijų susitarimu, pagal procesinės autonomijos principą, atsižvelgiant į tai, jog vykdančioji teisminė institucija turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl papildomo sutikimo ir kad susitardamos bet kuriuo klausimu atitinkamos teisminės institucijos turi paisyti perduoto asmens pagrindinių teisių, be kita ko, teisės į veiksmingą teisminę gynybą.

54. Pačiame Pagrindų sprendime 2002/584 pateikiama kompetentingų teisminių institucijų bendradarbiavimo pavyzdžių. Šio pagrindų sprendimo 19 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad laukiant, kol bus įvykdytas sprendimas dėl Europos arešto orderio, prašomas perduoti asmuo išklausomas pagal vykdančiosios valstybės narės teisę, „laikantis išduodančiosios ir vykdančiosios teisminių institucijų abipusio susitarimo nustatytų sąlygų“, o šio pagrindų sprendimo 31 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad valstybės narės gali ir toliau taikyti dvišalius ar daugiašalius susitarimus, galiojančius Pagrindų sprendimo 2002/584 priėmimo metu, arba sudaryti dvišalius ar daugiašalius susitarimus įsigaliojus šiam pagrindų sprendimui, jei tokie susitarimai leidžia patikslinti arba išplėsti šio pagrindų sprendimo turinį ir padeda dar labiau supaprastinti arba palengvinti asmenų, dėl kurių yra išduoti Europos arešto orderiai, perdavimo tvarką.

55. Be to, galimybė nustatyti praktines įgyvendinimo sąlygas vykdančiosios teisminės institucijos ir išduodančiosios teisminės institucijos susitarimu atitinka teisminio bendradarbiavimo Sąjungoje baudžiamosiose bylose pobūdį ir logiką [19], taip pat Pagrindų sprendimo 2002/584, kuriuo nustatoma teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, grindžiama tarpusavio pripažinimo principu ir aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu, esmę [20].

56. Būtent dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prielaidų, viena vertus, manau, jog pagal reikšmingus Sąjungos teisės aktus niekas netrukdo tam, kad, kalbant apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo antrąją prielaidą, perduotas asmuo būtų išklausytas vykdančiosios valstybės narės vykdančiojoje teisminėje institucijoje, vykstant procedūrai dėl papildomo sutikimo davimo, nors šio asmens buvimas išduodančiojoje valstybėje,

[18] Šiuo klausimu žr., be kita ko, generalinio advokato M. Bobek išvadą, pateiktą byloje *Van Ameyde España* (C-923/19, EU:C:2021:125, 49 ir 50 punktai).

[19] Žr., pavyzdžiui, 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 143, 2015, p. 16) 22 straipsnio 5 dalį ir 24 straipsnio 3 dalį.

[20] Žr. Pagrindų sprendimo 2002/584 6 ir 10 konstatuojamąsias dalis.

taip pat jo laikymas suimtu, kaip antai pagrindinėse bylose, lemtų tai, kad toks sprendimas, kurį, abstrakčiai vertinant, būtų galima greičiausiai priimti [21], ir valdžios institucijoms, ir atitinkamam asmeniui praktiškai labai daug kainuotų.

57. Kita vertus, manau, jog pagal reikšmingus Sąjungos teisės aktus taip pat nedraudžiama, kad perduotas asmuo galėtų būti išklausytas ir išduodančiojoje valstybėje narėje. Tai, kad vykdančioji teisminė institucija turi jurisdikciją nagrinėti prašymą duoti papildomą sutikimą pagal vykdančiosios valstybės narės teisę, nereiškia, kad perduotas asmuo turi galėti įgyvendinti savo teisę būti išklausytas būtinai pastarosios valstybės narės teritorijoje.

58. Iš tikrųjų, užtikrinant ir atitinkamų asmenų pagrindines teises, Pagrindų sprendimu 2002/584, kaip minėta, nustatoma teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, grindžiama tarpusavio pripažinimo principu ir aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu. Be to, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog, atsižvelgiant į tai, kad šio pagrindų sprendimo 27 ir 28 straipsniuose nustatytos nuo tarpusavio pripažinimo principo leidžiančios nukrypti taisyklės, šių straipsnių negalima aiškinti taip, kad būtų nepaisoma šiuo sprendimu siekiamo tikslo – palengvinti ir pagreitinti perdavimą tarp valstybių narių teisminių institucijų, atsižvelgiant į valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą [22]. Priešingas sprendimas faktiškai reikštų, kad grįžtama prie dideles išlaidas lemiančių procedūrų, kaip antai vykdomų ekstradicijos srityje, pakenkiant šiuo pagrindų sprendimu nustatytos sistemos veiksmingumui.

59. Šiomis aplinkybėmis taip pat manau, jog pagal Sąjungos teisę nedraudžiama, kad perduotas asmuo dėl prašymo duoti papildomą sutikimą būtų apklaustas vykstant procedūrai, susijusiai su galimu atsisakymu pasinaudoti specialiąja taisykle arba sutikimu dėl vėlesnio perdavimo [23], jei ši apklausa aiškiai skiriasi nuo šių dviejų procedūrų ir atitinkamas asmuo yra informuotas, kad jo nuomonė dėl prašymo duoti papildomą sutikimą yra skirta vykdančiajai teisminei institucijai ir į ją bus atsižvelgiama pagal vykdančiosios valstybės narės teisę.

60. Taigi, į pirmąjį prejudicinį klausimą siūlau atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies g punktas ir 4 dalis bei 28 straipsnio 3 dalis, siejami su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinami taip, kad asmuo, perduotas įvykdžius pirmąjį Europos arešto orderį, turi galėti įgyvendinti savo teisę būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą vykdančiosios teisminės institucijos, turinčios jurisdikciją nagrinėti šį prašymą, atžvilgiu, neatsižvelgiant į tai, ar šis asmuo išklausomas vykdančiojoje valstybėje narėje, ar išduodančiojoje valstybėje narėje.

C. Dėl antrojo prejudicinio klausimo

61. Antruoju prejudiciniu klausimu siekiama sužinoti, kaip perduotas asmuo turi galėti įgyvendinti savo teisę būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą tuo atveju, kai šis asmuo turi galėti įgyvendinti šią teisę vykdančiojoje valstybėje narėje.

[21] Atsižvelgiant į tai, kad vykdančioji teisminė institucija pagal vykdančiosios valstybės narės teisę turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl papildomo sutikimo.

[22] Šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 24 d. Sprendimą *Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Specialioji taisyklė)* (C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, 35 punktas).

[23] Atitinkamai pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 3 dalies f punktą ir 28 straipsnio 2 dalies b punktą.

62. Dėl abiejų pagrindinių bylų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad perduoti asmenys nebuvo apklausti, nedalyvavo nagrinėjant prašymus duoti papildomą sutikimą ir nebuvo atstovaujami advokato. Dėl bylos C-428/21 PPU prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat pažymi, kad prašymą duoti sutikimą išplėsti nusikalstamas veikas išduodančiosios valstybės narės (Vengrijos) teismas pridėjo prie perduoto asmens, nurodžiusio, kad nenori atsisakyti pasinaudoti specialiąja taisykle, apklausos protokolo.

63. Pirmiausia primintina, kad Sąjungos teisės taikymas konkrečiais atvejais priklauso iš esmės nacionalinių teismų jurisdikcijai, o Teisingumo Teismas prireikus gali nurodyti gaires dėl esamų nacionalinės teisės aktų suderinamumo su Sąjungos teise [24].

64. Remdamasis šiais patikslinimais, kaip nurodžiau ir atsakydamas į pirmąjį klausimą [25], manau, kad, nesant konkrečios taisyklės perduoto asmens teisės būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą įgyvendinimo sąlygos turėtų būti nustatytos vykdančiosios valstybės narės ir išduodančiosios valstybės narės atitinkamų teisminių institucijų susitarimu, atsižvelgiant į tai, kad vykdančioji teisminė institucija turi jurisdikciją priimti sprendimą dėl papildomo sutikimo ir kad susitardamos bet kuriuo klausimu atitinkamos teisminės institucijos turi paisyti perduoto asmens pagrindinių teisių, be kita ko, teisės į veiksmingą teisminę gynybą.

65. Kalbėdamas būtent apie konkrečias perduoto asmens teisės būti išklausytam dėl prašymo duoti papildomą sutikimą įgyvendinimo sąlygas, pirma, manau, kad kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos gali kiek leidžia nacionalinės teisės nuostatos remtis kitomis priemonėmis, sudarančiomis teisminio bendradarbiavimo Sąjungoje baudžiamosiose bylose teisinį pagrindą. Šis teisinis pagrindas šioms valdžios institucijoms galėtų būti atskaitos taškas, siekiant, kad dėl abiejose valstybėse narėse, susijusiose su prašymu duoti papildomą sutikimą, taikytinų normų įvairovės arba perduotam asmeniui suteikiamų garantijų netinkamo ir daug laiko atimančio dubliavimosi nebūtų pakenkta Europos arešto orderio sistemos veiksmingumui [26].

66. Iš šių priemonių visų pirma paminėtinas perduoto asmens laikinasis perdavimas, numatytas, be kita ko, Direktyvos 2014/41 22 ir 23 straipsniuose Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose vykdymo tikslu [27], nors tai yra atitinkamoms valdžios institucijoms labai brangiai kainuojanti priemonė. Mano manymu, tas pats pasakytina ir dėl galimybės vykdančiajai teisminei institucijai atvykti į išduodančiąją valstybę narę siekiant išklausyti perduotą asmenį.

67. Be to, paminėtinos garso ir vaizdo perdavimo priemonės, pirmiausia vaizdo konferencija. Šių priemonių naudojimas numatytas, be kita ko, Direktyvos 2014/41 24 straipsnyje, pagal kurį teisminė institucija gali išduoti Europos tyrimo orderį įtariamojo ar kaltinamojo, esančio kitos valstybės narės teritorijoje, apklausos tikslu. Mano manymu, nepažeidžiant nacionalinių valdžios institucijų prerogatyvų, ši priemonė labai tinkama siekiant leisti perduotam asmeniui, esančiam

[24] Žr. šios išvados 52 punktą.

[25] Žr. šios išvados 53–55 punktus.

[26] Šiuo klausimu primintina, kad pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 4 dalį ir 28 straipsnio 3 dalies c punktą sprendimas dėl prašymo duoti papildomą sutikimą priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šio prašymo gavimo.

[27] Mano nuomone, neatsižvelgiant į tai, ar ši direktyva taikytina nagrinėjamu atveju (Nyderlandų valdžios institucijos ir Komisija savo pastabose šį taikymą ginčija), niekas netrukdo nacionalinėms institucijoms pasinaudoti šia priemone vykdant Europos arešto orderio sistemos taikymo procedūras.

išduodančiojoje valstybėje narėje, įgyvendinti savo teisę būti išklausytam vykdančiosios teisminės institucijos prieš jai priimant sprendimą dėl prašymo duoti papildomą sutikimą, nesant būtinybės perduoti jį vykdančiajai valstybei narei [28].

68. Galiausiai manau, kad tokiais atvejais, kokie aptariami šiose bylose, pagal Sąjungos teisę taip pat nedraudžiama, kad perduoto asmens teisė būti išklausytam būtų įgyvendinta taikant rašytinę procedūrą. Ši procedūra numatyta, be kita ko, Direktyvos (ES) 2016/343 [29] 8 straipsnyje, kurio 1 dalyje nurodyta, jog valstybės narės užtikrina, kad įtariamieji ir kaltinamieji turėtų teisę dalyvauti nagrinėjant jų bylą teisme, o jo 6 dalyje nustatyta, jog šis straipsnis nedaro poveikio nacionalinėms taisyklėms, pagal kurias numatyta, kad procesas ar tam tikri jo etapai turi vykti rašytinio proceso tvarka, su sąlyga, kad tai atitinka teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.

69. Mano nuomone, tokia procedūra galėtų leisti atitinkamam asmeniui pareikšti savo nuomonę, o vykdančiajai institucijai – priimti sprendimą turint išsamią informaciją dėl prašymo duoti papildomą sutikimą, neatmetant galimybės šiai institucijai dėl papildomos informacijos kreiptis į išduodančiosios valstybės narės kompetentingą teisminę instituciją pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį.

70. Be to, tokį Pagrindų sprendimo 2002/584 aiškinimą, mano manymu, patvirtina Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) jurisprudencija, susijusi su 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašyta Europos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsniu, kurį atitinka Chartijos 47 straipsnio antra pastraipa [30].

71. Iš tikrųjų, EŽTT teigimu, vykdant ekstradicijos procedūrą, iš kurios iš esmės išplaukia Europos arešto orderio sistema, nėra ginčijamos pareiškėjo civilinio pobūdžio teisės ir pareigos; ši procedūra taip pat nėra susijusi su baudžiamojo kaltinimo, kaip tai suprantama pagal EŽTK 6 straipsnio 1 dalį, pagrįstumu [31]. Bet kuriuo atveju EŽTT pažymėjo, kad EŽTK nėra nustatyta besąlyginė pareiga surengti viešą posėdį ir nėra reikalaujama, kad posėdis būtų rengiamas nagrinėjant visas bylas [32]. Šiuo klausimu pažymėtina, kad nors iš tiesų pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį Sąjungos teisė gali suteikti didesnę apsaugą už tą, kuri suteikiama minėto 6 straipsnio 1 dalimi, Teisingumo Teismas atsižvelgė į šią EŽTT jurisprudenciją, vis dėlto patikslindamas, kad nei Chartijos 47 straipsnio antroje pastraipoje, nei jokioje kitoje jos nuostatoje nėra nurodyta tokios pareigos [33].

72. Antra, pridurtina, jog, neatsižvelgiant į praktines perduoto asmens teisės būti išklausytam įgyvendinimo sąlygas, reikia, kad būtų nustatytos garantijos siekiant, kad bet kuriomis aplinkybėmis būtų užtikrintas veiksmingas perduoto asmens teisės būti išklausytam

[28] Pažymėtina, kad teisingumo sistemų skaitmeninimas, įskaitant nuotolinio ryšio technologijas, kaip antai vaizdo konferenciją, yra tarp Sąjungos tikslų, kuriais siekiama stiprinti teisingumo sistemų atsparumą ir gerinti jų pajėgumą dirbti internetu, ir kad, Komisijos siūlymu, skaitmeninis kanalas turi tapti standartizuotąja tarpvalstybinio ES teisminio bendradarbiavimo galimybe (žr., be kita ko 2020 m. gruodžio 2 d. Komisijos komunikatą COM(2020) 710 Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui – Teisingumo sistemų skaitmeninimo Europos Sąjungoje priemonių rinkinys). Be to, 2019–2023 m. Europos e. teisingumo veiksmų plane (OL C 96, 2019, p. 9) tarp prioritetų nurodytas vaizdo konferencijų rengimas vykstant tarpvalstybinėms procedūroms.

[29] 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016, p. 1).

[30] Žr. Su pagrindinių teisių chartija susijusius išaiškinimus (OL C 303, 2007, p. 17).

[31] Šiuo klausimu žr., be kita ko, 2014 m. rugsėjo 4 d. EŽTT sprendimą *Trabelsi prieš Belgiją* (CE:ECHR:2014:0904JUD000014010, 160 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

[32] Taip yra, be kita ko, tais atvejais, kai bylose nekyla faktinių aplinkybių patikimumo klausimas ar abejonių dėl jų, dėl ko reikėtų surengti posėdį, taip pat tais atvejais, kai teismai gali priimti teisingą ir pagrįstą sprendimą, remdamiesi šalių pateiktais reikalavimais ir kitais dokumentais (2006 m. lapkričio 23 d. EŽTT sprendimas *Jussila prieš Suomiją* (CE:ECHR:2006:1123JUD007305301, 41 punktas)).

[33] Žr. 2015 m. birželio 4 d. Sprendimą *Andechser Molkerei Scheitz / Komisija* (C-682/13 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2015:356, 44 punktas).

įgyvendinimas. Mano manymu, šios garantijos susijusios su teise turėti advokatą, galimybe naudotis vertėjo paslaugomis ar gauti esminių procesinių aktų vertimą [34], kai šiomis teisėmis būtina pasinaudoti.

73. Teisė turėti advokatą numatyta, be kita ko, vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms, Direktyvos 2013/48/ES [35] 10 straipsnyje. Ši nuostata visų pirma apima veiksmingą naudojimąsi teise turėti advokatą, taip pat teisę susitikti ir bendrauti su juo, galiausiai – teisę reikalauti, kad šis advokatas atvyktų ir dalyvautų atitinkamo asmens apklausoje.

74. Be to, mano nuomone, svarbu, kad tuo atveju, jei perduotas asmuo savo teisę būti išklausytam įgyvendina išduodančiosios valstybės narės kompetentingose institucijose, nedalyvaujant vykdančiajai teisminei institucijai, šio asmens pareiškimai būtų užfiksuoti protokole, kuris būtų perduotas vykdančiajai teisminei institucijai ir iš kurio būtų matyti, kad minėtam asmeniui buvo aiškiai pasiūlyta pareikšti nuomonę dėl prašymo duoti papildomą sutikimą [36].

75. Šiomis aplinkybėmis siūlau į antrąjį prejudicinį klausimą atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 27 straipsnio 4 dalis ir 28 straipsnio 3 dalis, siejamos su Chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad, kai perduotas asmuo vykdančiojoje valstybėje narėje įgyvendina savo teisę būti išklausytam dėl prašymo duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba dėl prašymo duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo, ši teisė gali būti įgyvendinta laikantis sąlygų, dėl kurių tarpusavyje susitaria išduodančiosios valstybės narės ir vykdančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos, remdamosi taikytinais nacionalinės teisės aktais, su sąlyga, kad būtų užtikrintas veiksmingas šios teisės įgyvendinimas.

VI. Išvada

76. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) pateiktus prejudicinius klausimus:

1. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeistas 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR – pirmiausia šio pagrindų sprendimo 27 straipsnio 3 dalies g punktas ir 4 dalis bei 28 straipsnio 3 dalis, siejami su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu, – turi būti aiškinamas taip, kad asmuo, perduotas įvykdžius pirmąjį Europos arešto orderį, gali įgyvendinti savo teisę būti išklausytam dėl vykdančiosios teisminės institucijos prašymo duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba prašymo duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo, vykdančiosios teisminės institucijos, turinčios jurisdikciją nagrinėti šį prašymą, atžvilgiu, neatsižvelgiant į tai, ar perduotas asmuo išklausomas vykdančiojoje valstybėje narėje, ar išduodančiojoje valstybėje narėje.

[34] Nagrinėjamu atveju pirmiausia – naujų kaltinimų, kuriais grindžiamas prašymas duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo, vertimą.

[35] 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013, p. 1). Šioje direktyvoje, kaip nurodyta jos 1 straipsnyje, pirmiausia nustatomos būtiniausios taisyklės, reglamentuojančios asmenų, dėl kurių vyksta su Europos arešto orderiu susijęs procesas, teisės turėti advokatą.

[36] Šiuo klausimu manau, jog pagal Sąjungos teisę nedraudžiama, kad šis protokolas būtų tas pats, kuris susijęs su procedūra dėl galimo atsisakymo pasinaudoti specialiąja taisykle arba sutikimo dėl vėlesnio perdavimo, su sąlyga, kad abu aspektai būtų aiškiai atskirti.

2. Pagrindų sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2002/299 27 straipsnio 4 dalis ir 28 straipsnio 3 dalis, siejamos su Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad, kai perduotas asmuo vykdančiojoje valstybėje narėje įgyvendina savo teisę būti išklausytam dėl prašymo duoti sutikimą patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kitas nusikalstamas veikas arba dėl prašymo duoti sutikimą dėl vėlesnio perdavimo, ši teisė gali būti įgyvendinta laikantis sąlygų, dėl kurių tarpusavyje susitaria išduodančiosios valstybės narės ir vykdančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos, remdamosi taikytinais nacionalinės teisės aktais, su sąlyga, kad būtų užtikrintas veiksmingas šios teisės įgyvendinimas.